

Tarnów, 2019.09.10.

JM

Prof. dr hab. inż. Jadwiga Laska

Rektor PWSZ w Tarnowie

Szanowna Pani Rektor,

w odpowiedzi na Pani prośbę dotyczącą wyrażenia opinii o przesłanym projekcie statutu (mail z dnia 21 sierpnia br.) przedstawiamy poniżej co następuje.

Wstęp

Niniejszą opinię wyrażamy jako członkowie związków zawodowych i równocześnie jako długoletni pracownicy tej Uczelni. Bardzo wielu z nas większość swojego czasu spędza w tej uczelni, pracując na rzecz jej rozwoju od wielu lat i wykorzystując jak najlepiej swoje umiejętności i wiedzę. Chcielibyśmy przedstawić nasze opinie w odniesieniu do przesłanego nam projektu statutu. Mamy oczywiście świadomość, że nasza opinia dla Pani Rektor nie jest wiążąca, ale mamy też nadzieję, że przy tworzeniu aktu tak dużej wagi – jakim jest statut dla uczelni – uzna Pani Rektor za stosowne przedyskutowanie naszych uwag w gronie osób współzarządzających, tj. w gronie Członków Senatu. Licząc na odpowiedzialne postawy Członków Senatu pozostaje nam mieć nadzieję na przemyślane i odpowiedzialne dyskusje i głosowanie w sprawie przyjęcia ostatecznej wersji tego ważnego dla nas wszystkich dokumentu.

Ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* daje szerokie kompetencje rektorowi uczelni, a wszystkie sprawy niezastrzeżone przez **ustawę** lub **statut** należą do kompetencji rektora. Zasadne jest zatem, aby przeanalizować obowiązujące przepisy pod kątem zwiększenia możliwości kolegialnego, a nie jednoosobowego zarządzania uczelnią. Zarządzanie kolegialne daje szersze spojrzenie i minimalizuje efekt subiektywizmu. Ustawa wprowadza „domniemanie kompetencji rektora”, a to znaczy, że w sytuacji kiedy sprawy związane z funkcjonowaniem i zarządzaniem uczelnią nie są zastrzeżone przez ustawę lub statut – wtedy rektor jednoosobowo będzie podejmował decyzje. Ponadto, do decyzji rektora należeć będzie wszystko, co nie należy do kompetencji innych organów uczelni. Z uwagi na fakt kadencyjności w zarządzaniu - **to właśnie statut** powinien zabezpieczać pewną ciągłość i spójność w podejściu do zarządzania uczelnią.

Uwagi do projektu statutu.

Aby zmaksymalizować realny udział w zarządzaniu uczelnią organu kolegialnego jakim jest senat, sugerujemy, aby wiele zapisów zaproponowanych w projekcie statutu poszerzyć o sformułowanie: „... **po zasięgnięciu opinii senatu**”; i tak proponujemy rozszerzyć zapis w :

- §7, punkt 2; (w przypadku nie zastrzeżenia wymogu zasięgnięcia opinii senatu to rektorowi jednoosobowo przyznaje się prawo do określania struktury organizacyjnej uczelni, sposobu administrowania, powoływania i odwoływania jednostek uczelni, co daje ogromną władzę skupioną w jednym ręku. Jedynie postanowienia statutu mogą wprowadzić ograniczenia w kreowaniu regulaminu organizacyjnego i typach jednostek);

- §9, punkt 2 i 3;

- §10, punkt 3;

- §11, punkty 2, 3 i 6;

-§16, punkty 2 i 3;

-§21, punkt 4 (dla punktu 5 nie znajdujemy uzasadnienia wymogu podstawowego miejsca pracy);

-§29, punkt 2 i 4;

-§90, punkt 6;

-§93, punkt 8 (w przypadku każdej zmiany planu rzeczowo-finansowego powinna być wymagana opinia senatu i rady uczelni).

Brak prawnego uzasadnienia dla zawężania dostępu dla kandydatów na rektora w postaci wprowadzenia wymagania posiadania stopnia naukowego *doktora habilitowanego* (§27, punkt 2) skoro ustawa dopuszcza kandydatów ze stopniem *doktora* (Art.24, pkt 1). Nie należymy do grupy wiodących uczelni akademickich, jesteśmy zwykłą uczelnią zawodową i zawyżanie dostępu w kontekście stopni naukowych wydaje się być podejściem nieuzasadnionym. W obliczu możliwości wprowadzenia w statucie dodatkowych wymagań dla rektora proponowalibyśmy uszczegółwić zapis, iż bierne prawo wyborcze przysługuje osobom, które nie nabyły uprawnień emerytalnych do dnia rozpoczęcia kadencji (w kontekście systemowego podejścia do odmładzania kadry). Proponujemy również przemyśleć zamieszczenie dodatkowego zapisu dotyczącego obowiązku wykazania doświadczenia w zarządzaniu w strukturach szkolnictwa wyższego, obejmującego okres przynajmniej jednej kadencji (czteroletni). Nie znajdujemy też uzasadnienia dla zapisu w § 49, punkt 1 – **dłaczego w projekcie statutu nie wskazano innych** (poza radą uczelni) **podmiotów uprawnionych do wskazywania kandydatów na rektora (zgodnie z zapisem w art. 34, punkt 1.1)**. Jak wynika z interpretacji H. Izdebskiego i J. M. Zielińskiego „*wskazywanie kandydatów nie jest (...) wyłącznym uprawnieniem rady uczelni, co jednoznacznie wynika z art.34 ust.1 pkt 1. Przepis ten, określający sprawy, które powinny być uregulowane w statucie uczelni, nakazuje,*

by to w statucie określić podmioty uprawnione do wskazywania kandydatów na rektora. Oczywiście uprawnienie rady uczelni określone w ust.1 pkt.5 art. 18 nie znika i nie musi (...) być powtarzane w statucie”. Zatem dziwi nas fakt, **dłaczego środowisko uczelniane samo ograniczyło sobie prawo zgłaszania kandydatów na rektora nie zamieszczając stosownego zapisu w projekcie statutu.** Ustawa nie ogranicza zapisu jaki funkcjonuje w dotychczas obowiązującym Statucie (§37,punkty 1 i 3). Nie znajdujemy też uzasadnienia dla zapisu w § 62, punkt 4; wg ustawy (art.24, pkt 8) najstarszy członek senatu posiada stopień doktora; nie widzimy podstaw do zawyżania wymagań do stopnia *doktora habilitowanego*.

Ustawa nie przewiduje funkcji prorektora; może ona pojawić się poprzez rozwiązania, jakie zostaną zaproponowane w statucie. Przedstawiony projekt statutu nie definiuje liczby prorektorów. Naszym zdaniem należy doprecyzować w statucie liczbę prorektorów do dwóch (§29, punkt 1).

Funkcje dziekana i prodziekana to ważne z punktu widzenia zarządzania uczelnią funkcje, w związku z tym w obydwu przypadkach (nie tylko w przypadku prodziekana) powinno wymagać się związania z uczelnią w postaci wymogu podstawowego miejsca pracy. Ponadto, powołanie nie może być dłuższe niż jedna kadencja. Powołanie nie może być też odnawiane (jednostką miary w tym przypadku jest „kadencja”, a nie „dwie kadencje”) - kandydaci do pełnienia funkcji mogą być ponownie powołani (przez tego samego lub innego rektora) na to samo stanowisko, z tym, że łączny okres sprawowania przez nich władzy na tym stanowisku nie może być dłuższy niż dwie następujące po sobie kadencje (dotyczy to §11, punkt 5 oraz §14, punkt 5).

Nie znajdujemy uzasadnienia dla zapisu w §29, punkt 4, że kanclerza i kvestora powołuje się spośród pracowników uczelni. Pracownikiem uczelni jest osoba, z którą podpisano umowę o pracę, niezależnie od długości jej zatrudnienia; czy to zatem oznacza, że osoby pracujące w uczelni choćby 1 tydzień mogą zostać powołane na ww. stanowiska? Jest to prosta droga do nieuwzględniania żadnych procedur rekrutacyjnych i/lub konkursowych, zatem prosimy o zmianę tego zapisu. Naszym zdaniem należy wprowadzić również dodatkowe zapisy dotyczące doświadczenia i przygotowania merytorycznego. W §26 w punkcie 3 i/lub 4 niniejszego projektu statutu należy wpisać *explicite* czy kvestor uczelni pełniący funkcję głównego księgowego *może* czy też *nie może* zasiadać w radzie uczelni z uwzględnieniem zadań rady uczelni wynikających z ustawy (art.18 punkt 1.3 oraz punkty 2.1, 2.2, 2.3) oraz obowiązków, uprawnień i zakresu odpowiedzialności kvestora określonego zarówno ustawą jak i odrębnymi przepisami (z uwagi na możliwość zaistnienia „konfliktu interesów” czy też „nakładania się kompetencji”).

Brak uzasadnienia dla zapisu w §31, punkt 5, że członkostwa w radzie uczelni nie można łączyć z członkostwem w senacie PWSZ, gdyż ustawa nie wprowadza takiego ograniczenia (art.20, punkt 3). Zgodnie ze wskazanym artykułem nie można łączyć członkostwa w radzie z pełnieniem funkcji organu tej lub innej uczelni.

W projekcie niniejszego statutu wskazano z nazwy jednostki, które w uczelni mogą działać; i tak wskazano wydawnictwo (§21), akademicki inkubator przedsiębiorczości, który działa nie jako samodzielna jednostka, ale na podstawie umowy o współpracy z jednostką

krakowską (§22), centrum transferu technologii (§23), którego do tej pory nie było i nie ma w strukturze uczelni, a zapomniano wymienić z nazwy i wpisać - w oparciu o te same kryteria - uczelniane biuro karier (które działa prężnie w uczelni od 2003 r. pozyskując miliony złotych z funduszy zewnętrznych na dodatkowe działania związane z podnoszeniem kompetencji studentów, nauczycieli akademickich i dla rozwoju uczelni). Zatem wnioskujemy o dopisanie kolejnego paragrafu „ *Uczelnia może prowadzić biuro karier w celu ułatwiania studentom wkraczania na rynek pracy, realizacji różnorodnych badań związanych z rynkiem pracy, wspierania w procesie uprzątniania programów kształcenia oraz badania losów absolwentów*”, zgodnie z tym co explicite zostało wskazane w ustawie (art. 49, punkt 4).

Dla uporządkowania zapisów wnioskujemy o dodanie punktu 4 w §25 w brzmieniu: „*Rozstrzygnięcia organów uczelni nie naruszają uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw*” (zgodnie z art. 33 ustawy).

Ponadto zwracamy uwagę, iż:

- związkom zawodowym nie zostały nigdy przedstawione wady i zalety przejścia z *instytutów i zakładów na wydziały i katedry (czym to zostało podyktowane, jakie są, lub będą, koszty z tym związane, czy nastąpi decentralizacja zarządzania finansami uczelni – a jeśli TAK, to w jaki sposób zostanie to zorganizowane, czy/jakie uprawnienia lub kompetencje władzy zostaną przeniesione na niższe szczeble zarządzania, czy wiązać się to będzie z wypracowywaniem przychodów przez wszystkie uczelniane jednostki)*– zatem w tej sytuacji trudno związkom zawodowym ustosunkować się do powyższej kwestii (§8, punkty 1 i 2 oraz §100, punkty 1 i 2);
- brak informacji o drodze odwoławczej od decyzji administracyjnych wydawanych przez Rektora (art.23, pkt. 4);
- §97, punkt 5 – istnieje niespójność, gdyż kanclerz nie jest organem uczelni.